

skal der ved Fratrædelsen gives ham eller hans Arvinger Erstatning derfor af Ejeren, hvori dog Værdien af de Materialer eller andre Tilflugt, som Ejeren bevislig maatte have forstrakt ham med til dette Brug, bør komme til Afdrag.

Det samme gælder med Hensyn til saadanne Tilbygninger og Forøgelse af det mur- og nagelfaste Inventarium, som, selv om de ikke kunne anses for strengt taget nødvendige til Jordens Drift, dog maa erkendes for at være hensigtsmæssige, naar de uomtvistelig have forøget Husets almindelige Handelsværdi som Husmandshus.

Erstatningsretten omfatter fremdeles ikke blot saadanne større Grundforbedringer af Husets Tilliggende, der utvivlsomt have varigen forøget dets Værdi som Husmandsbrug, saasom Opdyrkning af Overdrev, Heder, Mose eller Kær, Rydning af stienlagte Jordstykker, Udtørring af Moradser, Afslivnings- og Overrislingsanlæg, men ogsaa de nyttige og hensigtsmæssige mindre Grundforbedringer til Ets. Mergling, omfattende Udgravninger, Brøndsætning, Hegning eller desl., hvoraf Lejeren eller hans Arvinger paa Grund af Besiddelsens Afbrydelse ikke have faaet Lejlighed til at høste den fulde Fordel. Endvidere tilkommer der Lejeren Erstatning, naar han ved Aflevering af Huset bevislig har nedlagt mere eller kostbarere Saajæd eller Frø i Jorden, end der er overleveret ham.

§ 3.

Udgangen til den ved forrige Paragraf hjemlede Erstatning bliver imidlertid saavel for Tilbygninger og Inventarforøgelse som for Grundforbedringer betinget af, at Lejeren enten forud har erhvervet Ejeren skriftlig Anerkendelse af Bygningernes eller det paagældende Jordstykkets Tilstand forinden Bygningsarbejdets eller Grundforbedringens Foretagelse, eller i Mangel deraf har sørget for ved en Synsforretning efter Reglerne i § 5 at bevisliggøre samme, samt at han, umiddelbart forinden Arbejdet paa-begyndes, derom bevisligen har gjort Anmeldelse for Ejeren.

§ 4.

Det er Ejeren's Pligt fremtidig at sørge for, at Overlevering og Aflevering af Lejehuse sker ved en Syns- og Skønnsforretning, der foretages af Skøns mænd efter de i § 5 nævnte Regler.

§ 5.

De i §§ 3 og 4 nævnte Syns- og Skønnsforretninger foretages af to Skøns mænd, hvoraf hver Part vælger en. Kunne Skøns mændene ikke blive enige, vælger de en Opmand, og kunne de ikke forenes om dennes Valg, bestikker Amtmanden en Opmand. Ved Afleveringsforretningen afgøre, i Mangel af mindelig Overenskomst, Skøns mændene, henholdsvis Opmanden, om der ifølge nærværende Lov tilkommer Brugeren nogen Erstatning og i bekræftende Fald dennes Størrelse. Ved Erstatningens Bestemmelse bliver ikke blot at tage Hensyn til den Værdiforøgelse, Ejendommen har opnaaet ved den foretagne Forbedring, men tillige til den Fordel, som Brugeren i den længere eller kortere Tid, der er forløben siden Forbedringens Udførelse, selv har høstet af samme. Dog bortfalder Erstatningsretten ved større Forbedringer efter 30 og ved mindre efter 10 Aar fra Forbedringernes Udførelse, og Erstatningen maa i intet Tilfælde overstige Pengeværdien af det af Brugeren anvendte Arbejde og tillagte Materiale efter gangbar Pris paa den Tid, da det paagældende Arbejde blev udført. Omkostningerne ved Skøns mændenes Forretning bæres lige af begge Parter.